

Finansdepartementet

Informell videokonferens med EU:s ekonomi- och finansministrar den 19 januari 2021

Kommitterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 6 januari 2020.

1. Presentation av ordförandeskapets arbetsprogram

- Diskussionspunkt

Det portugisiska ordförandeskapet ska presentera sitt arbetsprogram för Ekofin de kommande sex månaderna.

Ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

I arbetsprogrammet anges att ordförandeskapets främsta prioritering på Ekofinområdet kommer att vara att genomföra EU:s fleråriga budgetram för 2021–2027 och återhämtningsinstrumentet. Tre program bedöms vara särskilt relevanta för den ekonomiska återhämtningen från covid-19-krisen: faciliteten för återhämtning och resiliens, instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation och InvestEU.

På skatteområdet avser ordförandeskapet bidra till att främja rättvis och effektiv beskattning, samt till att motverka skatteflykt och skatteundandragande. I detta sammanhang framhålls bl.a. arbetet med beskattning av den digitala ekonomin, samt med att revidera reglerna vad gäller offentliggörande av inkomstskatteuppgifter för vissa företag och filialer.

På tullområdet avser ordförandeskapet fokusera på att följa upp åtgärder i handlingsplanen för att ta tullunionen till nästa nivå.

På finansmarknadsområdet vill Portugal prioritera initiativ som syftar till att stärka den finansiella motståndskraften, bl.a. införandet av nya Basel-standarder. Andra prioriterade initiativ är reglering av marknader för kryptotillgångar samt genomförande av handlingsplanen för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Inom ramen för arbetet med att fördjupa EMU avser ordförandeskapet fokusera på åtgärder som syftar till att stärka bankunionen, så som arbetet med en gemensam insättningsgarantiförsäkring och kapitalmarknadsunionen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar ordförandeskapets arbetsprogram för Ekofinrådet. Att regeringen välkomnar arbetsprogrammet innebär inte att regeringen ställer sig bakom alla frågor som ordförandeskapet avser arbeta med. Regeringen redovisar sin ståndpunkt för respektive initiativ inför att de behandlas i rådet.

2. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

3. Handlingsplan för nödlidande lån

- Diskussionspunkt

Kommissionen ska presentera sitt meddelande om en strategi för att hantera nödlidande lån i spåren av covid-19-pandemin. Därefter ges EU:s ekonomi- och finansministrar möjlighet till en första diskussion om strategin.

Ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

I juli 2017 antog rådet slutsatser om en handlingsplan för att minska den höga andelen nödlidande lån i EU:s banksektor och förebygga uppkomsten av sådana lån framöver.

Rådet har regelbundet följt upp handlingsplanen och utvecklingen av andelen nödlidande lån i EU. De senaste åren har det skett en tydlig minskning av andelen nödlidande lån i det europeiska banksystemet. Den ekonomiska krisen orsakad av utbrottet av covid-19-viruset har dock lett till att den nedåtgående trenden har brutits, och kommissionen menar att det nu behövs fler åtgärder för att hantera en möjlig ökning av nödlidande lån i europeiska banker. Kommissionen presenterade därför den 16 december 2020 en strategi för att hantera nödlidande lån i spåren av covid-19-pandemin.

Strategin syftar till att säkerställa att hushåll och företag i EU fortsatt har tillgång till den finansiering de behöver för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-krisen. En lärdom från den ekonomiska och finansiella krisen som tog sin början 2008–2009 är vikten av att dels vidta åtgärder för att förebygga uppkomsten av nödlidande lån, dels att så tidigt som möjligt hantera en ökning av nödlidande lån på bankers balansräkningar i syfte att dessa ska kunna upprätthålla sin utlåning.

Strategin bygger vidare på handlingsplanen från 2017 och har som mål att fortsätta utvecklingen av andrahandsmarknader för nödlidande lån på ett för gäldenärer säkert sätt, att fortsätta reformerna av EU:s insolvens- och skuldåtervinningsregelverk, att stödja samarbete på EU-nivå mellan nationella tillgångsförvaltningsföretag, samt att tydliggöra förutsättningarna för eventuella förebyggande stödåtgärder i förhållande till bl.a. EU:s statsstödsregler.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens strategi. Fokus bör vara på att förebygga att nödlidande lån uppstår. Om lån blir nödlidande så ska dessa i första hand hanteras av den privata sektorn på ett sätt som värnar den finansiella stabiliteten och konsumentskyddet. Bankernas kapitalkrav bör reflektera den risk som de exponeras för och beakta Baselkommitténs för banktillsyn globala standarder. Om banker i högre utsträckning köper nödlidande lån på andrahandsmarknaden kan detta medföra nya risker för

såväl den finansiella stabiliteten som konsumentskyddet och i förlängningen för offentliga medel. Dessa risker bör beaktas i det fortsatta EU-arbetet.

Regeringen betonar vikten av att värna offentliga finanser och undvika åtgärder som kan leda till ökat risktagande på grund av delade kostnader, s.k. *moral hazard*, samt att åtgärderna i strategin ska genomföras budgetrestriktivt. De åtgärder som vidtas bör vara proportionerliga och beakta i synnerhet mindre bankers administrativa börda.

4. Den europeiska planeringsterminen 2021

a) Slutsatser om rapporten om förvarningsmekanismen 2021

- Beslutspunkt

EU:s ekonomi- och finansministrar ska behandla rådsslutsatser om den årliga förvarningsrapporten för 2021. Formellt besluts om att godkänna rådsslutsatserna fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som en A-punkt på kommande rådsmöte.

De aktuella rådsslutsatserna har inte behandlats av riksdagen tidigare. Samråd med EU-nämnden om den årliga förvarningsrapporten 2021 ägde rum den 27 november 2020.

Kommissionens förvarningsrapport inleder det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. Rapporten syftar till att upptäcka potentiella makroekonomiska obalanser i respektive medlemsstat. Utifrån en preliminär ekonomisk analys rekommenderar kommissionen att 12 medlemsstater ska bli föremål för fördjupade granskningar under våren 2021.

I slutsatserna instämmer rådet överlag med kommissionens analys av utvecklingen av makroekonomiska obalanser och potentiella risker. Rådet välkomnar den fortsatta implementeringen av det makroekonomiska obalansförfarandet och betonar vikten av att granska och korrigera makroekonomiska obalanser också i ljuset av covid-19-krisen. Rådet framhåller att osäkerheten kring den ekonomiska utvecklingen kommer att vara ovanligt hög de kommande månaderna och uppmanar till ytterligare, riktade och tillfälliga åtgärder för att stödja återhämtningen, med beaktande av befintliga och framväxande risker för den makroekonomiska stabiliteten.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser för den årliga förvarningsrapporten 2021 på mötet och vid beslut genom skriftligt förfarandet i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte.

b) Rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet 2021

- Besluts punkt

EU:s ekonomi- och finansministrar ska behandla rekommendationen till euroområdet om riktlinjer för den ekonomiska politiken 2021. Formellt besluts om att godkänna rekommendationen fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som en A-punkt på kommande rådsmöte. Endast euroländerna har rösträtt om rekommendationen.

Samråd med EU-nämnden om rekommendationen till euroområdet ägde rum den 27 november 2020.

Kommissionens förslag till rekommendation till euroområdet fokuserar på den ekonomiska politiken i euroområdet som helhet.

Euroområdet får fem rekommendationer. Rekommendationerna handlar om att bedriva finanspolitik som stödjer återhämtningen, vidta åtgärder för ökad konvergens, motståndskraft och hållbar tillväxt inom euroområdet, förstärka nationella institutionella ramverk, säkerhetsställa makroekonomisk stabilitet samt slutföra bankunionen och stärka eurons internationella roll.

Förslag till svensk ståndpunkt

Vid behandling av rekommendationen till euroområdet som helhet är det endast länder som har euron som valuta som har rösträtt.

5. Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

EU:s ekonomi- och finansministrar ska diskutera genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

Överläggning med finansutskottet ägde rum den 16 juni 2020. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 2 oktober 2020.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens.

Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2019/20: FPM52.

Vid Europeiska rådets möte den 17–21 juli 2020 nådde stats- och regeringscheferna en övergripande överenskommelse om utformningen av faciliteten. Med utgångspunkt i denna överenskommelse enades rådet i oktober om sin ståndpunkt om faciliteten. Efter trilogförhandlingar nådde rådet och Europaparlamentet en preliminär överenskommelse om förordningen i december. Europaparlamentets formella godkännande väntas i februari, därefter väntas rådet slutligt anta förordningen.

Diskussionen på mötet den 19 januari väntas fokusera på prioriteringar i de nationella återhämtnings- och resiliensplaner som medlemsstaterna ska överlämna till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från faciliteten. Även medlemsstaternas roll i granskningen av återhämtnings- och resiliensplanerna, inför beslut i rådet, kan bli föremål för diskussion på mötet.

Enligt den preliminärt överenskomna förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanerna detaljerat redogöra för vilka reformer och investeringar medlemsstaterna planerar att genomföra, ange tidsbestämda mål och milstolpar för dessa åtgärder samt förklara hur de planerade åtgärderna uppfyller de kriterier som anges i förordningen. Åtgärderna ska bl.a. bidra till att effektivt hantera relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt bidra till den gröna och digitala omställningen, där minst 37 procent av varje plan ska användas till klimatinvesteringar och minst 20 procent för den digitala omställningen.

Arbete pågår nu inom regeringskansliet med att utarbeta den svenska återhämtnings- och resiliensplanen. Regeringen avser att söka bidrag från faciliteten för åtgärder som lagts fram i extra ändringsbudgetar, de sedvanliga vår- och höständringsbudgetarna och i budgetpropositionen för 2021.

Medlemsstaterna ska som regel lämna in sina återhämtnings- och resiliensplaner senast den 30 april 2021. Utbetalningar ska i huvudsak ske i takt med att planerade reformer och investeringar genomförs.

Rådet beslutar om återhämtnings- och resiliensplanerna med kvalificerad majoritet efter ett förslag från kommissionen. Vad gäller utbetalningarna beslutar kommissionen om dessa efter att ha hört den ekonomiska och finansiella kommittén samt efter granskning i kommittologi med representanter för medlemsstaterna. En medlemsstat har också möjlighet att begära att frågan om en delutbetalning diskuteras vid Europeiska rådet, den s.k. ”nödbromsen”.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är viktigt att insatser från faciliteten för återhämtning och resiliens bidrar till långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt och den gröna och digitala omställningen genom att främja nödvändiga reformer och offentliga investeringar. Regeringen menar vidare att insatser från faciliteten bör främja sunda offentliga finanser, jämställdhet, nationellt ägarskap och bör vara i linje med Parisavtalet. Regeringen anser vidare att de nationella budgetprocesserna bör respekteras. Regeringen anser att medlemsstaterna har en viktig roll i att granska de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna, vilket bör ske på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

6. Övriga frågor: EIB:s investeringsenkät - investeringsgap

- Informationspunkt

Europeiska investeringsbanken (EIB) ska presentera resultat från sin årliga investeringsenkät.

Ärendet har inte tidigare behandlats av riksdagen.

EIB:s investeringsenkät har undersökt synen på investeringsklimatet bland cirka 13 300 företag i EU, USA och UK. Enkäten besvarades av ett urval av små, medelstora och stora företag mellan maj och augusti 2020. Frågorna i enkäten fokuserade på effekten av covid-19 samt på digitalisering och klimat. Statistik för enskilda länder och EU publicerades i november 2020. En samlad rapport väntas publiceras under andra halvan av januari månad.

Statistiken visar att bland företagen i EU som besvarade enkäten har nästan hälften (45 procent) avstått från, eller skjutit fram, planerade investeringar, medan 6 procent ökat sina investeringar, till följd av covid-19-pandemin. I Sverige var effekten av covid-19-pandemin liknande, 48 procent uppgav att de minskat sina investeringar medan 3 procent uppgav att de ökat. Den främsta investeringshindret som företagen lyfter fram är osäkerhet om framtiden, följt av brist på personal med rätt kompetens. På klimatområdet visar enkäten att investeringarna ökade. Exempelvis uppgav 47 procent av företagen i EU att de investerat för att förbättra energieffektivitet, en ökning från 38 procent i föregående års enkät.